

VIHREÄLLÄ ON VIISI MILJOONAA SÄVYÄ

KOKOUMUKSEN YMPÄRISTÖPOLIITTINEN OHJELMA

SUOMEN
Toivo
KOKOUMUS

Kokoomuslaisella ympäristöfiksulla Suomella on kolme tavoitetta: tehdä Suomesta maailman ensimmäinen hiilineutraali yhteiskunta, nostaa Suomi ympäristöteknologian ykkösmaaksi sekä nostaa suomalaiset maailman ympäristötietoisimmaksi kansaksi.

Kokoomus haluaa luoda yhteiskunnan, joka kannustaa ympäristöfiksiin toimintaan ja palkitsee siitä. Me uskomme, että kaikki suomalaiset haluavat osallistua vihreisiin talkoisiin – kukin omalla tavallaan ja itse valitsemillaan keinoilla. Siksi vihreällä on ainakin viisi miljoonaa eri sävyä. Oleellista on, että ihmisille annetaan mahdollisuudet ympäristöfiksuihin tekoihin ja että markkinamekanismia kehitetään tavalla, joka ohjaa toimimaan ympäristöystävällisesti. Tarvitsemme myös hyvin harkittuja normeja ja sääntöjä, jotka ehkäisevät ympäristölle haitallista toimintaa.

10.2.2011

KOHTI YMPÄRISTÖFIKSUA YHTEISKUNTAA

Ympäristötietoisuutta tarvitsevat niin yksilöt, yritykset kuin yhteisötkin. Ympäristötietoisuutta on, että ymmärtää ja ottaa huomioon toimintansa vaikutukset ympäristöön ja luontoon. Vastuunsa tunteva yksilö on ympäristön vaalimisessa tärkein toimija.

Ihmisten tulee voida luottaa siihen, että heidän ympäristöteoillaan on merkitystä. Ympäristötiedon laadun ja luotettavuuden onkin kohottava nykyistä korkeammalle tasolle. Jotta mahdollisimman moni voi tehdä oikeita ratkaisuja ympäristön hyväksi, sen tulee olla helppoa ja kannustavaa.

Ympäristöfiksu yhteiskunta ottaa luonnon kantokyvyn huomioon, käyttää mahdollisimman vähän energiaa ja luonnonvaroja, tuottaa mahdollisimman vähän päästöjä ja jätteitä sekä toimii kustannustehokkaasti.

Tällainen yhteiskunta tarvitsee säännöt ja ohjaukset, jotka pelaavat samaan maaliin: kannustavat ympäristön kannalta kestäviin ratkaisuihin ja vähentävät ympäristölle haitallista toimintaa. Poliitiikan tulee olla johdonmukaista ja ennakoitavaa, jotta se mahdollistaa pitkäjänteiset investoinnit ja toimintatapojen kehittämisen ympäristölle myönteisiksi.

MENESTYSTÄ YMPÄRISTÖÄ VAALIEN

Kokoomus haluaa rakentaa menestystä, josta myös luonto ja ympäristö hyötyvät. Oikein ohjattuna vastuullinen markkinatalous edistää ympäristöarvoja. Markkinatalouden mekanismein ympäristölle haitallinen toiminta voidaan tehdä kannattamattomaksi. Kun saastuttaminen tai luonnonvarojen tehoton käyttö maksaa, se ohjaa yrityksiä ja ihmisiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

- JATKETAAN** vihreää verouudistusta, jossa painopistettä siirretään työn verotuksesta ympäristölle haitallisen toiminnan verottamiseen.
- KEHITETÄÄN** taloudellisia ja muita ohjaukeinoja siten, että ne ohjaavat ympäristöystävällisiin toimintatapoihin.

LUONNON MONIMUOTOISUUS TAKAA TULEVAISUUDEN

Luonnon monimuotoisuus ylläpitää elämää maapallolla. Luonto tarjoaa meille monia palveluita kuten puhdasta vettä, ravintoa ja virkistystä. Meidän tehtävämme on suojella näitä luonnon ekosysteemipalveluita jo sen takia, että hyödyimme niistä monella tavalla. Kyse on myös vastuustamme tuleville sukupolville.

Monimuotoinen luonto sopeutuu paremmin muuttuviin olosuhteisiin kuten lämpenevään ilmastoon. Luonnon monimuotoisuus kuitenkin heikkenee koko ajan. Kansainvälisesti sovitut tavoitteet monimuotoisuuden vaalimiseksi tulee saada täytäntöön, myös Suomessa.

Harvinaisten kasvien ja eläinten elinmahdollisuudet turvataan parhaiten vaalimalla niille suotuisia elinympäristöjä sekä huolehtimalla ekologisten yhteyksien toimivuudesta. Ekologiset yhteydet eläinten kulkureittien turvaamiseksi korostuvat Etelä-Suomessa, jossa suojelualueet ovat pirstaleisia ja pienehköjä. Kansallispuistoja ja luonnonsuojelualueita tulee laajentaa maanvaihdon sekä lisäalueita ostamalla. Luonnonsuojeluohjelmia täydentää vapaaehtoinen suojelu.

LUONNON PÄÄOMAA

Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden taloudellinen arvo on otettava uudella tavalla huomioon päätöksenteossa. Metsä voi olla arvokas puuntuotannon, suojeluarvojensa tai maisema- ja virkistysarvojensa puolesta. Jotta voimme tehdä ympäristöfiksua päätöksiä, meidän tulee ymmärtää nämä erilaiset arvot. Kaikkea ei kuitenkaan voi mitata rahassa, vaan tarvitsemme myös muita, ympäristön tilan huomioon ottavia mittareita hyvinvointimme arvioimiseksi.

Monimuotoinen ja puhdas luonto tarjoaa monia liiketoimintamahdollisuuksia. Hoivalan palveluyritykset voivat hyödyntää luonnon tarjoamia virkistyspalveluita ja vaikkapa maaseutu ympäristöä. Matkailuyrityksille luonto sekä maisemat ovat arvokkaita liiketoiminnan tukipilareita. Luontomatkailua tulee kuitenkin kehittää luonnon ehdoilla, jotta kansallispuistojen ja luonnonsuojelualueiden kuluminen voidaan estää. Puhdas luonto antaa edellytykset myös marjojen, sienten ja muiden luonnon antimien hyödyntämiseen.

IHMINEN JA LUONTO

Suuri ja yhä kasvava osa suomalaisista asuu kaupungeissa tai taajamissa. Kaupunkiluonto onkin yhä tärkeämpi elinvoiman lähde tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa eläville kaupunkilaisille. Viheralueet sitovat myös hiilidioksidia, melua ja pölyä. Lähiuonnon merkitystä jokapäiväiseen elämään ei voikaan liikaa korostaa.

Sillä, kuinka hyvin huolehdimme luonnon elinvoimaisuudesta rakennetun ympäristön lomassa, on vaikutuksensa myös luonnon monimuotoisuuden säilymiseen. Kaupunkiluontoa tulee vaalia johdonmukaisesti niin suojeluperustein kuin ihmisten hyvinvoinnin ja virkistysmahdollisuuksien turvaamiseksi. Siisteys ja kunnossapito ovat tärkeitä tekijöitä viihtyisän kaupunkiluonnon ylläpitämisessä.

Perinteiset maaseutumaisemat ja kulttuurimaisemat ovat monelle suomalaiselle rakkaita. Maaseudun yrittäjät ovat keskeisessä asemassa näiden maisemien ylläpitäjinä ja hoitajina. Uudet toiminnot kuten tuulivoiman sijoittelu tulee tehdä nämä arvokkaat maisemat sekä luontoarvot huomioon ottaen järkevästi ja suunnitelmallisesti.

Luonnon ja ympäristön kunnioitus opitaan jo lapsena. Kokoomus haluaa vaalia lasten suhdetta luontoon. Kouluissa ja päiväkodeissa huolehditaan lasten luontosuhteesta esimerkiksi käyttämällä lähimetsää oppimisympäristönä, jolloin luonnossa liikkuminen tulee tutuksi sekä ymmärrys ja kiinnostus luontoa kohtaan kasvavat. Myös liikuntatunnit ovat tärkeässä asemassa luonnossa liikkumiseen kannustamiseksi.

- **ARVIOIDAAN** luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemi-palveluiden merkitys kansantaloudelle.
- **JATKETAAN** vapaaehtoisuuteen perustuvien luonnonsuojeluohjelmien kehittämistä muiden luonnonsuojeluohjelmien rinnalla.
- **EDISTETÄÄN** matkailuyrittäjien ja viranomaisten yhteistyötä luontoalueiden kestävästä käytöstä varmistamiseksi.
- **OTETAAN** yhdyskuntasuunnittelussa huomioon kaupunkiluonnon ja virkistysalueiden vaaliminen sekä kehittäminen, myös yhdyskuntarakenteen tiivistyessä.

PUHTAAT VEDET OVAT VETOVOIMATEKIJÄ

Vesien puhtaana pitämisessä on kyse puhtaista uimarannoista, mökkimaisemien säilymisestä sekä kalastuksen ja muun virkistyskäytön jatkuvuudesta. Puhtaat vesistöt ovat myös matkailuvaltti ja vetovoimatekijä, jonka arvon säilyminen on itsessämme kiinni. Uitava Itämeri ja juomakelpoiset järvet ovat Kokoomuksen päämäärä vesiensuojelussa.

Puhdas vesi on tulevaisuuden niukkuushyödyke. Maailmanlaajuisesti tarvitaan yhä enemmän osaamista esimerkiksi vesivarojen hallintaan ja puhdistamiseen. Suomalaisen vesiosaamisen ja -teknologian tuotteistaminen vientituotteiksi on mitä parhaita maailman pelastamista.

ENNALTAEHKÄISY ON HELPOMPAA

On helpompaa estää veden pilaantuminen ja ravinteiden päätyminen vesiin kuin kunnostaa niitä työläästi. Ennaltaehkäisyä tarvitaan myös onnettomuuksien varalta. Itämerellä öljyn- ja kemikaalientorjunnassa yhteistyö valtioiden välillä on ratkaisevaa, jotta vahinkoihin voidaan reagoida nopeasti ja riittävin resurssein. Öljyn- ja kemikaalientorjuntakalusto tulee pitää ajan tasalla ja torjunnan toimintaedellytyksiä tulee kehittää myös haasteellisissa olosuhteissa. Kaikkein olennaisinta on luonnollisesti pyrkiä estämään vahinkojen syntyminen.

Pohjavesien suojelussa ennaltaehkäisy on erityisen tärkeää, sillä pohjaveden pilaantumisella on laajat ja pitkäaikaiset haittavaikutukset. Luotettava tieto pohjavesialueiden rajoista ja rakenteista on olennaista. Tieto auttaa sijoittamaan riskialttiit toiminnot siten, että pohjavedet pysyvät puhtaina.

ITÄMEREN SUOJELUA YHTEISIN VOIMIN

Itämeren suojele vaatii kansainvälistä yhteistyötä. Yhteisesti sovitut sitoumukset tulee saattaa käytäntöön, jotta todellisia tuloksia voidaan saada aikaan. Suomen tulee tehdä aktiivisesti töitä, jotta tarvittavat vesiensuojelutoimet toteutuvat kaikissa Itämeren alueen valtioissa.

Kotimaassa meidän tulee panostaa erityisesti maatalouden päästöjen vähentämiseen niin Itämeren kuin sisävesistöjenkin parhaaksi. Maatalouden ympäristötuen tulee kohdentua oikein ja tuottaa tuloksia ympäristön hyväksi. Myös kalankasvatuksessa tulee ottaa käyttöön ratkaisuja, jotka kuormittavat vesistöjä vähemmän.

Vesiensuojelun ohessa huolta aiheuttaa viljelyssä tärkeän fosforin ehtyminen. Fosforin talteenoton kehittäminen vähentää vesistöjen rehevöitymistä ja turvaa samalla tulevaisuuden ruokahuoltoa. Uudet innovaatiot ja teknologian kehittäminen ovat tärkeitä myös vesiensuojelussa.

LÄHIVEDET PUHTAIKSI

Yksittäisten vesistöjen hoidossa paikalliset toimet ja sitoutuminen ovat tärkeitä. Hyväksi havaittuja käytäntöjä kannattaa hyödyntää laajasti, jotta tuloksia saadaan aikaan kustannustehokkaasti. Paikalliset erityispiirteet tulee toki ottaa huomioon ja esimerkiksi turvetuotannon vaikutus paikallisten vesistöjen likaajana tulee saada kuriin.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen tuo haastetta vesiensuojeluun. Tulvien ja sateiden lisääntyminen pitää ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa, jätevesien käsittelyssä ja maatalouden vesiensuojelutoimenpiteissä.

- **JATKETAAN** yhteistyötä Itämeren rantavaltioiden kesken Itämeren tilan parantamiseksi ja päästöjen vähentämiseksi.
- **AJETAAN** EU:n maatalouspolitiikan uudistamisessa tehokkaita ympäristötoimenpiteitä koko Itämeren alueelle.
- **KOHDISTETAAN** maatalouden vesiensuojelutoimia eniten päästöjä tuottaville alueille.
- **TARKASTEELLAAN** ennakkoluulottomasti uusia vesiensuojelun keinoja ja teknologioita kielteisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.
- **TUETAAN** riskitoimintojen siirtymistä pohjavesialueiden ulkopuolelle.

RESURSSITEHOKKUUDESTA KILPAILUKYKYÄ

Resurssitehokkuus on hyväksi kaikille. Se säästää luontoa ja kustannuksia tehden samalla elämästä helpompaa jätteiden ja muun hukkamateriaalin määrän vähentyessä.

Suomalaisten yritysten tulevaisuuden kannalta resurssitehokkuus on olennainen asia. Kun tuotanto on materiaali- ja energiatehokasta, se edesauttaa tuotteiden ja palveluiden kilpailukykyä markkinoilla. Toisaalta vastataan ympäristötietoisten asiakkaiden tarpeisiin, toisaalta pienennetään kustannuksia käyttämällä vähemmän raaka-aineita, energiaa ja vettä.

Resurssitehokkuuden vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin kannattaa kiinnittää huomiota etupainotteisesti, sillä ympäristöystävällisten tuotteiden ja palveluiden kysyntä kasvaa. Vaatimuksia vahvistavat erilaiset ympäristömerkinnät, standardit ja sertifiointit, jotka vastaavat ihmisten tarpeeseen saada tietoa ympäristöystävällisten valintojensa tueksi.

KÄYTETÄÄN LUONNONVAROJA VASTUULLISESTI

Luonnonvarojen kestävä käyttö ympäristöä ja luonnon monimuotoisuutta vaalien avaa uusia mahdollisuuksia niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Suomella on mahdollisuus kehittyä biotalouden edelläkävijäksi runsaiden uusiutuvien luonnonvarojemme ja niiden ympärille rakentuvien uusien innovaatioiden ansiosta.

Luonnonvarojen taloudellisessa hyödyntämisessä on otettava huomioon luonnon kantokyky. Luonnon monimuotoisuudesta voidaan huolehtia yhä paremmin esimerkiksi talousmetsissä, ei ainoastaan suojelualueilla. Toisaalta tarvitaan yhä syvällisempää harkintaa, jos tarkoituksena on ottaa käyttöön uusia luontoalueita ja luonnonvaroja.

Kokoomuksen mielestä luonnonvarojen yksioikoinen lokerointi uusiutuviin ja uusiutumattomiin ei niiden kestävä hyödyntämisen näkökulmasta kerro koko totuutta. Kestämätön käyttö voi ehdyttää myös uusiutuvan luonnonvaran ja uusiutumattomia luonnonvaroja voidaan kierrätettyinä käyttää yhä uudelleen. Kierrätys onkin resurssitehokkaan yhteiskunnan kulmakivi. Mitä enemmän kierrätämme ja tehostamme raaka-aineiden käyttöä, sitä vähemmän tarvitsemme uusia luonnonvaroja.

Luonnonvarojen hyödyntämisessä tulee panostaa uusiin korkean osaamisen ja jalostusasteen tuotteisiin. Näitä ovat esimerkiksi biomateriaalit, lääkkeet ja kierrätysmateriaaleista valmistetut uudet tekniset tuotteet.

Turve on kotimainen raaka-aine, jolla on osansa energiaomavaraisuuden tavoittelussa. Sen käytöllä on kuitenkin vahingollisia ympäristövaikutuksia suoluonnolle, ympäröiville vesistöille sekä ilmastolle. Turpeen haittoja tulee vähentää kehittämällä yhä parempia turpeennostotekniikoita ja ympäristönsuojelutoimenpiteitä. Turpeen verotuksen tulee perustua yhä selvemmin todellisiin ilmastovaikutuksiin muiden polttoaineiden tapaan.

JÄTTEET HYÖTYKÄYTTÖÖN

Kokoomuksen tavoitteena on, ettei mikään kierrätettävissä oleva materiaali päädy kaatopaikalle, vaan se hyödynnetään uudelleen ensisijaisesti aineena tai energiana. Jätteiden kierrätys ja hyödyntäminen luovat myös uusia, kestävän talouden liiketoimintamahdollisuuksia.

Jätteiden hävittäminen tulee tehdä asianmukaisesti ja rikolliseen toimintaan tulee puuttua yhä voimakkaammin, oli sitten kyse vaarallisten jätteiden laittomasta viennistä ulkomaille tai lain kiertämisestä ja ympäristön pilaamisesta kotimaassa. Varsinkin vakavimpien ympäristöriskosten rangaistuksia on tarpeen korottaa.

Kokoomuksen mielestä kotitalousjätteiden kierrätyksestä tulee tehdä entistä vaivatonta. Niin taajamien kuin haja-asutusalueiden jätteiden kierrätykseen ja kuljetukseen tulee löytää ratkaisut, jotka ovat kokonaisuudessaan ympäristön kannalta kestäviä.

- **KEHITETÄÄN** lainsäädäntöä kannustamaan materiaalien ja luonnonvarojen kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön.
- **KANNUSTETAAN** yrityksiä resurssitehokkaaseen ja ympäristömyönteiseen toimintaan ja luodaan näin uutta kilpailukykyä.
- **KEHITETÄÄN** ympäristölaskennan ja -tilinpidon menetelmiä sekä luodaan edellytykset luonnonvarojen määrän ja käytön seurannalle.
- **JÄTETÄÄN** luonnonsuojelun kannalta arvokkaat suot turvetuotannon ulkopuolelle.

LAATUA RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN

Rakennettu ympäristö on keskeisessä asemassa, kun tavoitteena on ekotehokas yhteiskunta. Vietämme suurimman osan ajastamme rakennetussa ympäristössä, joten sen osalta tehtävät ratkaisut vaikuttavat merkittävästi myös elämänlaatuamme, oli sitten kyse ilmanlaadusta, meluhaitoista tai sujuvasta arjesta.

Uudis- ja korjausrakentamisessa sekä yhdyskuntasuunnittelussa tänään tehtävät valinnat vaikuttavat energia- ja materiaalitehokkuuteemme pitkälle tulevaisuuteen. Meidän tulee myös varautua ilmastonmuutoksen tuomiin poikkeuksellisiin sääilmiöihin rakentamisessa ja yhdyskuntarakenteessa. Näin voimme paremmin ehkäistä mm. tulvien, myrskytuulten ja lämpöaaltojen aiheuttamia vahinkoja.

EKOLOGISUUS ON TALOUDELLISTA

Ekologisesti voi asua niin kaupungissa kuin maalla, niin kerros- kuin pientalossa. Haja-asutusalueilla ekotehokas rakentaminen ja hajautettu energiantuotanto nousevat tärkeiksi.

Kaupungeissa ja taajamissa ympäristöfiksua yhdyskuntarakenne mahdollistaa ekotehokkuuden, kun kodit, työpaikat ja palvelut sijaitsevat lähellä toisiaan tai hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Toimiva yhdyskuntarakenne kannustaakin auto- ja maattisesti pyöräilyyn, kävelyyn ja joukkoliikenteen käyttöön. Kun liikennettä ja henkilöautoilua voidaan vähentää, vähenevät myös liikenteen melu sekä sen tuottamat pienhiukkaset, jotka ovat suomalaisten suurin ympäristöterveyshaitta. Lisäksi tarve liikkumiseen käytettävään aikaan vähenee.

Täysin uuden asuinalueen käyttöönotto rasittaa ympäristöä ja taloutta enemmän kuin täydennysrakentaminen olemassa olevalle alueelle. Jos yhdyskuntarakenne hajaantuu hallitsemattomasti, palveluiden järjestäminen ja infrastruktuurin rakentaminen tulevat kuntalaisille kalliiksi. Asukkaan kannalta on tärkeää kiinnittää huomiota asunnon käytön aikaisiin kustannuksiin, jolloin energiatehokkaat ja näin kokonais- taloudellisemmat ratkaisut tulevat houkuttelevammiksi.

Täydennys- ja korjausrakentamisella voidaan parantaa myös energiatehokkuutta, sillä yhdyskuntien käytön aikaiset ympäristövaikutukset liittyvät ennen kaikkea rakennusten lämmittämiseen sekä liikkumiseen. Korjausrakentaminen ja muu rakennusten kunnossapito ovat myös kansallisvarallisuudestamme huolehtimista.

Rakentamisessa puu on ekologinen raaka-aine, sillä se rasittaa ympäristöä muita rakennusmateriaaleja vähemmän ja sitoo hiilidioksidia. Kokoomus haluaa edistää puun käyttöä rakentamisessa. Puurakentamisesta ja siihen liittyvästä osaamisesta tulee luoda suomalainen vientituote.

YMPÄRISTÖPETTÄMISEN AIKA ON OHI

LAATUA RAKENTAMISEEN JA ELÄMÄÄN

Rakentamisessa ja yhdyskuntasuunnittelussa tavoite viihtyisien asuinalueiden ja kotien luomiseen vaatii kirkastamista. Turvalliset, vireät ja viihtyisät elinympäristöt houkuttelevat asukkaita ja yrityksiä. Asuinalueiden omaleimaisuudella voidaan vaikuttaa asukkaiden paikallisidentiteettiin ja viihtymiseen. Kaupunkiluonto, virkistysalueet ja viherrakentaminen ovat tässä avainasemassa.

Rakentamisessa ympäristövaikutukset tulee ottaa huomioon kokonaisvaltaisesti. Kiristyvät energiatehokkuusvaatimukset tuovat uusia haasteita koko rakentamisen kentälle. Tulevaisuudessa rakennukset myös tuottavat yhä enemmän käyttämästään energiasta itse.

Rakentamiselle asetettujen tavoitteiden ja vaatimusten toteuttaminen korostaa suunnittelun merkitystä. Laadukkaan suunnittelun avulla voidaan välttää suurin osa rakennuksen elinkaaren aikaisista ongelmista. Toisaalta hyväkin suunnitelma on turha, ellei sitä noudateta. Rakentamisen laatu korostaa osaamisen merkitystä ja peräänkuuluttaa rakennusalan ammatillista ylpeyttä moitteettomista tuloksista: laatu syntyy työmaalla.

Rakennusten sisäilmaongelmat aiheuttavat merkittäviä terveyshaittoja kansalaisille ja kustannuksia kansantaloudelle. Kun rakentamisen painopiste siirtyy entistä vahvemmin korjausrakentamiseen, tarvitaan uudenlaista osaamista myös kosteusvaurioiden ja muiden sisäilmaongelmien syiden korjaamiseen.

- **OTETAAN** eko- ja resurssitehokkuus yhdyskuntasuunnittelun ja kaa-voituksen lähtökohdaksi.
- **KEHITETÄÄN** rakentamisen suunnittelun, energiatehokkaan uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen osaamista.
- **PANOSTETAAN** kosteus- ja homevaurioiden korjaamiseen ja ennaltaehkäisyyn.

Ihmiset haluavat tehdä vastuullisia valintoja ympäristön hyväksi. Kuitenkin väärä tieto ja harhaanjohtaminen ympäristöasioissa ovat saaneet monet pettymään. Kun ihmiset pettyvät eivätkä koe voivansa vaikuttaa, ollaan vaarassa menettää ympäristön- suojelun tärkein voimavara.

Voidakseen toimia luonnon kannalta kestävällä tavalla ihmiset tarvitsevat oikeaa ja luotettavaa tietoa tekojensa seurauksista. Tuotteiden ympäristömerkinnät esimerkiksi hiili- ja vesijalanjäljistä ohjaavat valintoja. Näiden merkintöjen on perustuttava tutkittuun tietoon.

Suomi tarvitsee ihmisiä, jotka osaavat ottaa ympäristönäkökohdat huomioon niin työssään kuin muussakin elämässään. Ympäristöosaaminen ei ole oma erillinen osaamisalueensa, vaan sitä tarvitaan kaikilla aloilla. Myös tulevaisuuden johtajan täytyy ymmärtää ekologiaa yhtä hyvin kuin ekonomiaa.

Tulevaisuuden ympäristöfiksit aikuiset ovat nykypäivän lapsia, jotka oppivat luonnon ja ympäristön arvostusta ja huomioon ottamista kodeissa, kouluissa ja päiväkodeissa. Ympäristöfiksujen käytäntöjen tulee kuulua päiväkotien ja koulujen jokapäiväisiin rutiineihin kaikessa niiden toiminnassa.

Ympäristöalan tutkimus, innovaatiot ja teknologia ovat ratkaisevassa asemassa kestäväen hyvinvoinnin rakentamisessa sekä Suomessa että maailmanlaajuisesti. Ympäristöhaasteet tarjoavat mahdollisuuden uuden liiketoiminnan ja työpaikkojen luomiseen. Suomalaisyrittysten menestyminen ympäristöalan maailmanmarkkinoilla on mahdollista, mutta se vaatii ponnisteluja. Siirtämällä puhdasta teknologiaa voimme tukea kestävää talouskasvua myös kehittyvissä maissa.

- **TUODaan** kestäväen elämäntavan käytännöt kokonaisvaltaisesti osaksi päiväkotien ja koulujen päivittäisiä toimintoja. Sisällytetään ympäristökasvatus voimakkaammin opettajankoulutukseen.
- **PANOSTETAAN** ympäristöalan tutkimukseen ja teknologian kehittämiseen.
- **KEHITETÄÄN** suomalaisyritysten ympäristöosaamisesta uusia korkean osaamisen vientituotteita maailmanmarkkinoille.

YHTEENVETO TAVOITTEISTA

- Jatketaan vihreää verouudistusta, jossa painopistettä siirretään työn verotuksesta ympäristölle haitallisen toiminnan verottamiseen.
- Kehitetään taloudellisia ja muita ohjauskeinoja siten, että ne ohjaavat ympäristöystävällisiin toimintatapoihin.
- Arvioidaan luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden merkitys kansantaloudelle.
- Jatketaan vapaaehtoisuuteen perustuvien luonnonsuojeluohjelmien kehittämistä muiden luonnonsuojeluohjelmien rinnalla.
- Edistetään matkailuyrittäjien ja viranomaisten yhteistyötä luontoalueiden kestäväen käytön varmistamiseksi.
- Otetaan yhdyskuntasuunnittelussa huomioon kaupunkiluonnon ja virkistysalueiden vaaliminen sekä kehittäminen, myös yhdyskuntarakenteen tiivistyessä.
- Itämeren rantavaltioiden kesken jatketaan yhteistyötä Itämeren tilan parantamiseksi ja päästöjen vähentämiseksi.
- Ajetaan EU:n maatalouspolitiikan uudistamisessa tehokkaita ympäristötoimenpiteitä koko Itämeren alueelle.
- Maatalouden vesiensuojelutoimia kohdistetaan eniten päästöjä tuottaville alueille.
- Tarkastellaan ennakkoluulottomasti uusia vesiensuojelun keinoja ja teknologioita kielteisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

- Riskitoimintojen siirtymistä pohjavesialueiden ulkopuolelle tuetaan.
- Kehitetään lainsäädäntöä kannustamaan materiaalien ja luonnonvarojen kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön.
- Kannustetaan yrityksiä resurssitehokkaaseen ja ympäristömyönteiseen toimintaan ja luodaan näin uutta kilpailukykyä.
- Kehitetään ympäristölaskennan ja -tilinpidon menetelmiä sekä luodaan edellytykset luonnonvarojen määrän ja käytön seurannalle.
- Jätetään luonnonsuojelun kannalta arvokkaat suot turvetuotannon ulkopuolelle.
- Eko- ja resurssitehokkuus otetaan yhdyskuntasuunnittelun ja kaavoituksen lähtökohdaksi.
- Rakentamisen suunnittelun, energiatehokkaan uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen osaamista kehitetään.
- Kosteus- ja homevaurioiden korjaamiseen ja ennaltaehkäisyyn panostetaan.
- Tuodaan kestäväen elämäntavan käytännöt kokonaisvaltaisesti osaksi päiväkotien ja koulujen päivittäisiä toimintoja. Sisällytetään ympäristökasvatus voimakkaammin opettajankoulutukseen.
- Panostetaan ympäristöalan tutkimukseen ja teknologian kehittämiseen.
- Kehitetään suomalaisyritysten ympäristöosaamisesta uusia korkean osaamisen vientituotteita maailmanmarkkinoille.

KOKOOMUS